

Bože słowo za nas

Mudrosć Boha – nic mudrosć swěta!

Pawoł pisa na Korintiskich: „Wo čimž rěčimy, je mudrosć pola dokonjanych; nic mudrosć swěta, tež nic knježacych tuteho swěta, kotřiž zańdu. My pak rěčimy wo mudrosći Boha, kotraž je w potajnstwje zakryta.“ (1. Kor. 2, 6 a 7) Nadžijomnje smy my mudri! Trjebamy wědu a nazhonjenje, zo bychmy w swěće wobstali. Smy chodžili do šule, smy wuknyli swoje powołanje a smy sej w běhu lět swoje nazhonjenja zběrali. Njeboh Gerhard Wirth je so čas žiwjenja zaběrał z mudrosću starych Serbow, ze serbskimi přisłowami. Mudrosć tuteho swěta je to, wo čimž so w bibliji praji: „Pruwujuće wšitko, to dobre wobchowajće.“ Mudrosć knježacych tuteho swěta je zaso něšto drugeho. To je prócowanje wo móc a wuspěch, to je hońtwa za pjenjzami a za wobsydstwom. Ludźo maja za wulku mudrosć, na tunje wašnje k wjele pjenjzám dóńć. Tež tón je mudry, kotryž drugeho wukusa. Wo knježacych tuteho swěta pisa Pawoł Korintiskim, zo woni zańdu. Jakob Fugger běše w 16. lětstotku wulki překupc. W běhu sto lět bě sej jeho swójba miliony tolerjow nahromadžiła. Wón postajowaše wólby kejžorow. Po cyłej Europje měješe wón swoje filiale a překupstwa. W běhu sto lět jeho monopol rozpadny a nič wot njeho njezwosta. Podobnje zeńdže so tuchwilu wše-

lakim politikarjam, kotřiž so hišće njedawno wysoko česćowachu. Měnjachu wosebje mudri być, hdyž nošachu pjenjezy w čorných aktowkach na banku, ale džensa jim wčerawša sława ničo njepomha.

Pawoł njepředowaše Korintiskim ani mudrosć swěta ani mudrosć knježacych. Jeho poselstwo je „mudrosć Boha, kotraž je w potajnstwje zakryta“. Što je tute potajnstwo? Swojim pačerskim džěcom stajich raz nadawk, sej přemyslić, kak móže so swět k dobremu změnić. Najwjace chcychu wotstronić brónje. Tež wšitke nože?, so ja prašach. Wšitke tamne wěcy, z kotrymiž so ludźo čwěluja? Nětko namjetowaše jedyn hólć, zo by najlěpje było hnydom cyłe čłowjestwo wotstronić, to by najlěpje za zemju a cyłu stwórbu było. Haj, tak prajach, Bóh je tutón puć hižo jónu nastupił, hdyž je při lijeńcy nimale cyłe hrěšne čłowjestwo wutupił. Tola hdyž njechamy tole wospjetować, što by so dało činić za wopravdžite polěpšenje čłowjestwa? Jedna holca měnješe, zo by so dyrbało we hłowach ludźi něšto

Wutrobne přeprašenje

na naš

serbski kubłanski dzeń

póndźelu, 21. februara 2000,

na Michalskej farje w Budyšinje

započatk: 9.30 hodź. kónc wokoło 15.30 hodź.

změnić. Ale kak? Nuzować, zo bychy dobri byli, jich tola njemóžeš. Nětko jim prajach: Bóh ma potajny plan, zo by čłowjestwo wumóžil. Wón pósła Chrystusa na zemju. Wyši tutoho swěta su Jezusa křižowali. Po zdaću bě dobyła mudrosć knježacych. Tola Bóh je Chrystusa ze smjerće zbudžił a je jeho postajił jako wumóžnika za tych, kotřiž so jemu dowěrjeja. A tak chce nas Chrystus wumóžić wot mocy hrěcha, wot stareho, egoistiskeho žiwjenja a nas wjesć na prawypuć. Swět njeby ze swojim myslenjom sej ženje tutón plan wumyslić móhl. Tola Boža mudrosć je mudriša hač mudrosć swěta. Fuggerojo su zašli. Naši politikarjo zańdu a wšitke te

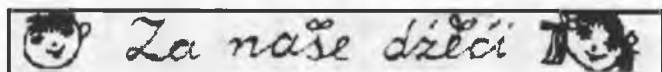
hwězdy a hwězdzički, kotrež su pječa tak wažne. Chrystus wostanje.

Hdyž přińdže Pawoł nazymu lěta 49 do Korinta, tak wón tam njepředowaše „z wysokimi słowami a z wysokej mudrosću“. Wón pisa Korintiskim: „Přetož mějach za prawe, ničo njewědžec mjez wami chiba jenož Jezusa Chrystusa, teho Křižowaneho.“ Jeho předowanja njeběchu snadź jara zajimawe abo inteligentne, ale wone so přiwobročichu najwažnišemu dypkej křesćanstwa: wozjewjenju Božej mudrosće a potajnstwa w Chrystusu. Tuž budže prawje, zo tež my tole wot svojich předarjow wočakujemy.

Jan Malink

Linolowa rěza: Zejfert

Zmysłowe znamjenja za Jezusa

Přeco zaso su křesćenjo swoju wěru do Jezusa Chrystusa w symbolach (zmysłowych znamjenjach) zwuraznili. Tež džensa wužiwamy w našim cyrkwinskim žiwjenju wjele tutych znamjenjow. Zo bychmy tute znamjenja za Jezusa tež rozumili, chcu je wam skrótku rozkłaś.

- † křižowany
- † Syn čłowjeka
- * Jezus, moje stónco
- * Jezus Chrystus (monogram)
- * Jezus Chrystus (monogram)
- ⊕ přitomny Knjz
- ⊕ Knjz a sudnik swěta
- ⊕ Jezus, čłowjek a Zbóžnik
- ⊕ Jezus, přeni a posledni
- ⊕ trojjenički Bóh
- ⊕ Jezus Chrystus, Boži Syn, Wumóžnik
- ⊕ Knjz swěta a cyrkwje

Gabriela Gruhlowa

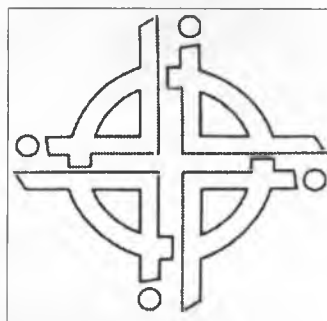
Wuhódanje hódančka ze zašeho čísla: EPIPHANIAS

3. měrca 2000 – swětowy dzeń modlenja

Na lětuši swětowy dzeń modlenja přeprošuja žony z Indonezeje. Indonezka je azijski kraj, kiž wobsteji z wjac hač 13 000 wjetšich a mjeńšich kupow, z kotrychž je 3 000 wobsydlenych. Na 200 milionow ludźi tu bydli, kotřiž přislušeja wjac hač 300 narodnosćam z rozdźelnymi rěčemi, kulturami a nabožinami. Zwisk mjez kupami so hłownje wudžeržuje z čolmami a łódžemi. Před wjele stow lětami su namónicy ze swojimi łódžemi wuslědžili tutón kraj kupow.

Najwjace Indonezow bydli na kupje Java, mnozy z nich w stolicy Jakarta. Dokelž zaslužba dorosćenych zwjetša njedosaha zežiwić swojby, dyrba tež dźeći pjenjezy zasłužić. Tohodla wjele dźeći scyła do šule njechodži abo jenož něšto lět. 30 000 dźeći žiwi so na dróhach.

We Wuchodnym Timorje je wójna. Ludžo tam maja jeničke přeće: skónčnje być žiwi w měrje.

Indonezka eksportuje čaj. Je to jara rjany kraj, horcy a wložny z bujneje wegetaciju.

Přeni pjatk měrca je swětowy dzeń modlenja. W 170 krajach wotměwaja so samsne kemše. Žony wšelakich konfesijow přeprošuja zhromadnje swjećić tutón dzeń. Kóžda wosada, kotraž so na dnju modlenja wobdželi, šeri křesćanske poselstwo z wida indonezkich žonow.

Dajće so tež Wy přeprošyć a wobdželće so w swojich wosadach na lětušim swětowym dnju modlenja. Potom zhoniće hišće wjele wjac wotutym kraju kupow z jeho starosćemi, nuzami, ale tež wjeselami.

A. Albert

Zeńdženje předsydstwa Serbskeho ewangelskeho towarstwa

Póndzelu, dnja 17. januara 2000, wuradźowachmy wo předewzaćach Serbskeho ewangelskeho towarstwa.

Lětsa budže cyrkwinski dzeń 8. a 9. julija w Minakale. Za wotběh tutoho mējachu člonjo předsydstwa wšelake namjety a w přichodnym času so rozsudži, hač hodža so tež zwoprawdźić.

Zwjeselace je, zo dóstachmy za naš časopis Pomhaj Bóh wot Założby za serbski lud finansielnu podpěru přizwolenu. Bohužel pak njeje so hišće poradźilo, za džělo na časopisu rumnosć w Serbskim domje dóstać, tak zo nastawa serbski ewangeliski časopis dale w priwatnych rumnosćach. Dojednachmy

so tež na to, zo pósćelamy někotre swobodne eksmpalary do serbskich internatow zwonka Łužicy.

Za ponowjenje drohotneje tafle w Malešecach ze serbskim a lačonskim napisom přizwoli so z financow Serbskeho ewangelskeho towarstwa 200 hriwnow.

Informacije wo Serbskim ewangelskim towarstwje a časopisu Pomhaj Bóh namakamy tež w interneće. Předsyda našeho towarstwa Měrćin Wirth je priwatnje internetstronu zhotowił a nas z tutej nowostku překwapil.

Na kóncu dojednachmy so na přichodne zeńdženje předsydstwa dnja 10. apryla 2000. **Měrana Cuścyna**

Nowolětne postrowy

Žohnowane nowe lěto 2000 přeje redakciji Pomhaj Bóh
Jerzy Krzyszpień z Krakowa

Wšo najlěpše a žohnowanje Bože, wjele strowoty a mocy we wažnej službje za cyrkej a Serbow přeje

Krzysztof R. Mazurski z Wrocławja

Čicha nóc, swjata nóc, patoržicu

njech „gloria“ spěwa jandžel nad serbskej Łužicu, njech Jezusdžěcatko wšitkich Serbow žohnuje, njech so w serbskich wutrobach hodowna móc pozběhuje. Zbožowne a wuspěšne nowe lěto přeja přećeljo wot pólsko-serbskeho towarstwa we Wrocławju.

W mjenje towarstwa

Ludmila Gajczewska

Přejemy Wam wšitko dobre do noweho lěta, kotraž je lěto Knjeza.

**Stichting Kerkelijke Gemeenteopbouw Oost-Europa
Hans P. van der Horst, Boxmeer**

Radostny, spokojny a nutrny swjedźen Božeho narodženja kaž tež čerstwy duch w nowym lěće 2000 přeje

Rafał Wiemann z Poznania

Serbski superintendent n. w. Gerhard Wirth †

Gerhard Wirth je nas wopu-
ščił. Smy zhubili muža, kotryž
je žiwy był po starým serb-
skim hesle: „Bohu k česći a
Serbam k wužitku“. Njespróc-
niwje je wusywał Bože slovo
a džěłal za swój lubowany
narod. Patriarcha a Imiša
20. lětstotka widžeše w nim
něchtóžkuli z młódsich. Př-
měrjeného zjawneho poč-
sćenja so dočakał njeje.

Gerhard Wirth narodži so
26. junija 1911 jako pjate a
poslednje džěčo bura Han-
drija Wirtha a jeho mandžel-
skeje Hany, rodž. Rjenčec, w
Stróžipola Rakec. Jutry 1918
zastupi w ródnej wsy do šule.
Wottam přěndže na Krajno-
stawsku wyšu šulu w Budy-
šinje. Nalěto 1926 předa
Wirthec swójba Stróžanski
statok a přesydlí so na kubło
do Cokowa. Samsne lěto bu
syn Gerhard wot fararja Gro-
še w Budyšinje konfirměro-
wany.

Po maturje jutry 1931 za-
poča G. Wirth w Berlinje
studować teologiju. Wot
1932 do 1935 studowaše w
Lipsku, z wuwzaćom lěčne-
ho semestra 1934, kotryž
zabsolwowa w Tübingenje.
Runja tamnym ze swojeje
generacije dóstawše stipen-
dij sakskeje cyrkwy za serb-
skich studentow teologije.
Wospjet wopyta Serbski př-
darski seminar pod wyším
fararjom Zarjenkom w Chwa-
ćicach.

Wot septembra 1935 bě
Gerhard Wirth wikar w Bu-
dyšinku. Na tamnišej farje
bydleše spočatnje ze swoji-
maj staršimaj. Na serbskim
koncerće w Budyskej „Krón-
nje“ nazymu samsneho lěta
zezna bursku džowku Hilž-
bjetu Křižanec z Třělan, swo-
ju „Lisku“. Nazymu 1936 so
slubištaj a 31. meje 1939 je-
ju farar Šolta w Michalskej
cyrkwi zwěrowa.

Wotpokazujo němsko-kře-
scanske wusměrjenje sak-
skeho cyrkwinskeho wjedni-
stwa zloží 1937 swój 2. teolo-

giski eksamen w Mnichowje.
Za čichim bu 2. januara 1938
wot fararja Wuznawarskeje
cyrkwy Franki w Šěrachowje
ordiněrowany.

Kónc awgusta 1939 dyr-
bješe farar Wirth do woja-
kow. Kaž fararjow Mjerwu,
Kaplerja a Lazarja wuhna je-
ho cyrkwinska wyšnosť na

Gerhard Wirth w juniju 1999

Foto: J. Maćij

přikaz wyšich politiskich in-
stancow ze Serbow. Přesadži
jeho do Tūrchausa za Nysu,
pozdžišo do Drježdžan. Př-
pokazanej městnje wón nje-
nastupi, tež mandželska wot-
pokaza so tam přesydlíć. Z
ameriskeho zajeća nawróći
so w februaru 1946 k swojej
swójbje do Třělan. Bratr Pa-
woł, nadarjeny serbski řeče-
spytnik, hižo dom njeprě-
ndže, wón zemrě w jatbje w
Sowjetskim zwjazku.

Doraznje Gerhard Wirth
1946 wotpokaza nastupić je-
mu za čas wójny připokaza-
ne Drježdžanske farske
městno. Zastawaše nachwil-
nje městno druhého fararja
při Budyskej Michalskej cyrk-
wi, předewšěm pak jězdžeše
po wokolnych wosadach
swjećić serbske kemše. Do
politiskich rozestajenjow, w

kotrychž so Cokowski bratr
Korla Wirth angažowaše, fa-
rar Wirth njezapřimny.

W juliju 1947 sta so z fara-
rjom w Njeswaćidle. Z wulkeje
energiju nawjedowaše na-
twar rozbiteje cyrkwy. Wupa-
lena fara so hižo njenatwari.
W Njeswaćidle wotrošćechu
Wirthec pjeć džěci: Pawoł,
Arnošt, Handrij,
Madlena a Měr-
ćin; syn Jan bě
zahe zemrěł. W
decembru 1950
wuda pod redak-
torstwom Boži-
dara Dobrucke-
ho přenje po-
wójnske čisło
Pomhaj Bóh.
Hač do 1954
bě člon Zwjaz-
kowneho před-
sydstwa Domo-
winy. Z politi-
skich přičin zhu-
bi tute zastojn-
stwo. Džělaše
sobu na wuda-
ću spěwarskich
1955 a „Sćenja
po swjatym Ma-
teju“ 1960.

Po smjerći
Mjerwu-Bukečanskeho pře-
wza Wirth nawodnistwo
ewangelskich Serbow w
Sakskej. 1958 poradži so
jemu po 22 lětach přestawki
wožiwić na něšto lět Serbski
předarski seminar. 9. no-
wembra 1958 jeho biskop
dr. Noth w Njeswaćidle zapo-
kazajako Serbskeho superin-
tendenta. Zdobom přewza
nětko tež nominelne redak-
ciju Pomhaj Bóh. Wobě za-
stojnstwje zastawaše hišće
jako wuměnkar hač do 1979.
Jako superintendent bě to-
horunja zastupjer Serbow w
sakskej synodze a nawjed-
owaše Konwent serbskich du-
chownych.

30. junija 1976 rozžohn-
wa so wot swojeje Njeswa-
čanskeje wosady. Wuměnk-
arske lěta přežiwi zhroma-
dnje z mandželskej a swójbu

najmłódsheho syna na ród-
nym statoku mandželskeje
w Třělanach. Džěla so tu
njewzda. 1977 zahaji tradici-
ju Serbskeho busa a 1978
Serbskeho tydženja w sł-
wjanskim wukraju. Rady a
husto swjećeše we wosa-
dach serbske kemše. Hač
do wysokeje staroby wuhoto-
waše sobu nabožne wusyla-
nja serbskeho rozhlóska. Na
zarjadowanjach ewangel-
skich Serbow so aktiwnje,
stajnje z markantnymi a wob-
lubowanymi přinoškami
wobdžěli. Witajo politiski
přewrót wožiwi 1990/91 so-
bu Maćicu Serbsku a bu za
jeje čestneho sobustawa po-
mjenowany. Po wjelelětnym
džěle wuda 1997 kompendij
serbskich přisłowow.

W kruhu wulkeje swójby
smědžeštaj Wirthec man-
dželskaj loni řědky jubilej dej-
mantneho kwasu woswjećić.

Z woteběranjom čělnych
mocow rosćeše přece, směć
domoj hić. 2. januara hišće
bě kaž stajnje mjez nami na
serbskich kemšach w Mi-
chalskej cyrkwi a přistupi k
blidu Božemu. Nichtó, čiba
wón sam, njewědžeše, zo bě
to posledni raz. Z ruku nas z
Božeho słowa witajo wupřa
nam strowe nowe lěto a na
kóncu wěčnu zbóžnosť.

Na swjedženju Třoch kra-
low Bóh tón Knjez jeho pře-
će dopjelni a spožči jemu
hnadnu smjerc. Sedžo z
mandželskej při wječeri kiwk-
ny doboka a bě njebohi. Bě
zemrěł na 129. narodnym
dnju swojeje lubowaneje ma-
čerje.

Pohrjeb 10. januara wot-
mě so dokładnje po přěcach
njeboćičkeho. Nic wón sam
steješe w srjedžišću, ale Je-
zus Chrystus. Němskej swja-
točnosťi w poňnje wobsadže-
nej Tuchorskej cyrkwi při-
zamkny so serbske chowanje
do Křižanec swójbneho ro-
wa na Michalskim pohrjeb-
nišću. Přědowanje Serb-
skeho superintendenta ➡

Alberta zložowaše so na Hebr. 13,8: „Jezus Chrystus je wčera a džens a tón samy tež hač do wěčnosće.“ Słowa džaka a rozžohnowanja přednjesechu – kóždy w swojej maćeršćinje – superintendent Pappai za Budyski cyrkwinski wobwod, farar Malink za Serbske ewangeliske towarstwo, fararka Vo-

gler za Njeswačansku wosadu, farar dr. Kilank za Konferencu katolskich serbskich duchownych a dr. Völkel za Maćicu Serbsku a Domowinu. Swjatočnosť zahaji so z radostnym kěrlušom „In dir ist Freude in allem Leide“, dale so dwurěčne spěwaše „Ach, wostań při nas z hnadu“ a „Swětło wěčne

swětłosće“. Při wotewrjenym rowje zanjesej kěrluš „Jezu, prjedy dži nam tu na zemi“ bě kaž poslednje napominanje njeboh předarja přewodžerjam. Přewšo dostojny pohrjeb hišće raz na to pokaza, što bě žiwjenje G. Wirtha postajiło: kruta wěra a lubosć k Serbam.

Město wěncow a kwětkow

bě sej njebočički přal skladowanje pjenjiz za Serbsku superintendenturu. Nazběra so 2 650 hriwnow.

Swoj posledni wotpočink nadeńdže Serbski superintendent Gerhard Wirth blisko rowa Arnošta Muki. Njeh je jemu spožčena wěčna zbóžnosť před wobličom Boha Knjeza. **T.M.**

„Jezus Chrystus je wčera a džens a tón samy tež hač do wěčnosće“ (Hebr. 13,8)

Z předowanja při chowanju sup. n. w. Gerharda Wirtha

Tute bibliske hrono je sebi bratr Wirth sam za předowanje při rowje wupytał. Wone na něšto trajaceho pokazuje při wšitkich změnach tuteho swěta. A bratr Wirth je wšelake změny w swojim žiwjenju nazhonił. Wón je so w kejšorskim času narodźił, Weimarsku republiku a knjezstwo nacionalsocializma dožiwił, potom čas NDR a přewrót, kotryž je wón jara witał. Bratr Wirth je so přeco zaso

z nowej situaciju rozestajec dyrbjał. Jeho zepěra běše při tym wěra do Jezusa Chrystusa, kotryž přeco tón samy wostanje. Tutemu Knjezej je bratr Wirth swěrnny wostał, tež hdyž wón za to přeco připóznaje nježnješe. Z tuteje wěry do Chrystusa wurošće tež jeho hłuboka lubosć k cyrkwi a k serbskemu ludej. Woběmaj je cyłe swoje žiwjenje swěrnny wostał, njeh je to bylo jako farar Njeswačidl-

skeje wosady a při znowanawarjenju we wójnje zničeneje Njeswačidskeje cyrkwyje abo jako Serbski superintendent. Wšudžom je Jezusa Chrystusa připowědał, a to rady. Wón je němsce a serbsce wo tym předował, kiž wčera a džensa a hač do wěčnosće tón samy wostanje.

Bratr Wirth je Jezusa Chrystusa připowědał, kiž je nam wumóženje přinjesł a kiž je tež džensa ze swojim duchom mjez nami. Zawěsće je bratr Wirth tež nazhonił, zo je Chrystus wšudžom tam, hdžež so jeho słowo připowěda a přiwwa. A tutón

naš Knjez wostanje tež do wěčnosće. Wón je Knjez w Božim kralestwje.

Naša nadźija je, zo tón, kiž so tu Chrystusej dowěri, je do wěčnosće pola njeho schowany. To plaći za bratra Wirtha runje tak kaž za kóždeho, kiž do Chrystusa wěri. Tehodla chcemy tež Chrystusa prosyć, zo by nam krutu dowěru do jeho swěrnosće dał a nas přewodzał na našim žiwjenskim puću – džensa runje tak, kaž je to w zašłosći činił a kaž je to tež za přichod slubił. A to nic jenož za tute zemske žiwjenje. **S. Albert**

Za Serbskim superintendentom

Nawječor Třoch kralow 2000 je superintendent n. w. Gerhard Wirth w 89. lěće žiwjenja zemřel. Strowotne nuzy staroby jeho dołho hižo trapjachu. A tola zemřel nětko njenadžicy. Bóh, knjez nad žiwjenjom a smjerću, je w swětle dnja Třoch kralow k sebi do wěčnosće zwołał cyłe wosebiteho mjez wšemi swojimi služownikami a služownicami na zemi. Gerhard Wirth bě wobdźiwana hódna wosobina z powabnym wupruženjom. Wón bě poły lubosće k swojemu serbskemu ludej, kotraž zawostaji sylny začišć we wšitkich, kiž smědžachu jeho zeznać. Za ewangeliskich Serbow bě wón wosobina z wulkej integriciskej mocu. Jako superintendent ewangeliskich Serbow je w našej krajnej cyrkwi a přez jeje mjezy wukonjał službu, kotraž ma wusutki hač do džensnišeho. Ger-

hard Wirth bě wysoko kublany muž. Njezapomnite je pak tež jeho z čopleje wutroby pochadžace wumělstwo fabulěrowanja. Wón zamó powědać! Při wšěm, štož čenješe, měješe stajnje wutrobu za tak mjenowanych małych ludźi. Gerhard Wirth móžeše tež wojowarski być, hdyž jednaše so wo městno ewangeliskich Serbow w našej cyrkwi. Ale kuzło jeho serbskeho sebjewědomja bě stajnje jeho wosebity dar, kotryž bě jemu Bóh spožčil. Hdyž nastupich svoju službu jako superintendent w Budyšinje, bě Gerhard Wirth hižo na wuměnk. Ale kóždy zetkanje z nim bě wosobinske wobohaćenje. Džakujemy so Bohu, zo je našu cyrkej žohnował z tajkim čłowjekom a bratrom.

Volker Kreß, biskop Ewangelsko-lutherskeje krajneje cyrkwy Sakskeje

Serbske ewangeliske towarstwo a z nim zwjazany Serbski cyrkwinski dzeń žarujetej wo Serbskeho superintendenta n. w. Gerharda Wirtha. Wón bě nam w zańdženych lětdžesatkach njepowalny wodžer a awtorita. Dokelž měješe hłuboke korjenje, so wón njeklonješe ideologijam a systemam. Gerhard Wirth bě wustojny předar a řečnik. Swěru staraše so jako pastyr wo jemu dowěrnene duše. Ze swojim markantnym hłosom wědžeše Bože słowo hłuboko do wutroby zašćepić. Gerharda Wirtha zeznach jako předarja před 30 lěty na serbskich kemšach w Tuchorskej cyrkwi, w kotrejž so nětko wot njeho rozžohnowachmy, a hišće džensa mam předowanski tekst z 42. psalma w pomjatku. Wón běše wuběrnny znajer serbskeje řeče a serbskeho wjesneho žiwjenja. W maćernej řeči wukublany na homiletiskich semi-

narach w Chwaćicach přez fararja Zarjenka bě so zanurił do duše serbskeje ludoweje řeče a serbskeho přisłowa. Na njeličomnych cyrkwinskich a kublanskich dnjach je nas posylil ze swojim duchownym bohatstwom. W 42. psalmje rěka: Mojej duši chce so pić po Boze; hdy tam dóndu, zo Bože wobličo wohladam? Njeh Gerhard Wirth nětk wotpočuje w měrje a wohlada přez Chrystusa wobličo žiweho Boha.

Jan Malink

člon předsydstwa Serbskeho ewangeliskeho towarstwa

W lěće 1953 bě nabožina za šulerjow Serbskeje wyšeje šule hišće w rumnosćach internata. Serbskaj duchownaj Gerhard Wirth a Jan Andricki witaštaj so kaž dobraj přećelej a potom rozwučowaštaj wobaj svojich šulerjow, ewangeliskich a katolskich. To bě zdobom mój přerj začišć wo zemřětych. ➔

Gerhard Wirth je drje so stajnje wobdźělił na Institut-nych dnjach tehdyšeho Insti-tuta za serbski ludospyt. Ně-kotryžkuli jeho tam rady wi-dźał njeje. Wón je zamóhl hórke wěrnosće za byće a traće našeho naroda z derje přemyslenym přistowom wuprajíc. Druhdy běchmoj jeničkej duchownaj w gremi-ju serbskich wědomostni-kow a funkcionarow. Pawoł Nedo pak je naju napominał so tam wobdźělić.

Po II. watikanskim koncili su so ewangelscy a katolscy serbscy duchowni poměrnje husto schadźowali. Jako ka-plán sym tam začuwał zhro-madnu zamołwitosć za naš narod, kaž bě to před sto lě-tami mjez Hórnikom a Imi-šom.

W lěće 1984 zjednočichu so tři Budyske katolske wo-sady do jedneje fary a ja stach so jeje přeni farar. Tra-dicionelna „serbska fara“ Na-šeje lubeje knjenje so toho-dla zběhny. Superintendent Wirth wobžarowaše, zo bě so tole stało, však njeje wě-ste, hač po mni zaso Serb přińdže. Ja běch přeswěd-čeny, zo wostanje Budyšin zarjadniske srjedzišćo Ser-bow a z tym wostanje tež serbski farar. Džensa widžu, kak prawe běchu Wirthowe wobmyslenja.

dr. Rudolf Kilank

předsyda Konferency katol-skich serbskich duchownych

Luby bratš Wirth! Až do wusokeje staroby sy Ty pšawidlownje z Budy-šyna dłužke telefonaty do Drjowka měł wo wšakich serbskich problemach (teke rěčnych!). Ale ako som Tebje raz do wocowu gronił, až mě bywa wjelgin šěžko Tebje wurozměš, až Twoja artikul-a-cija jo špatna dla někakeje choroby, jo naju bliski kon-takt na chylu wopšestał.

Po Božej woli mam žinsa z Tobu naju slědne rozgrono, až bužomej zasej do nimjer-nošći zjadnošonej.

Dopomnjejoš se hyšći: W

lěše 1935 jo se wudała kup-ka gorno- a dolnoserskich štuđanćow po kolasu z Bu-dyšyna na woglěd do Dolne-je Łužyce – mej smej pšipo-dla bylejš! Potakem znajomej se 65 dlužkich lět a smej we tom casu stawnje wosobinski kontakt mělej – to by ja mohl cele cysło PB napoľniš z naju zgromadnymi nazgonje-njami ...

Ako som nazymu 1935 chopił w Lipsku štuđowaš teologiju a filologiju, njejsom Tebje južo nadejšel, jano G. Meltku a H. Bamža; Ty sy ju-žo znojł we eksaminach. Mło-de lěta su se minuli: Wobej smej stupilej do zastojnstwa – Ty do serbskeje wosady w Gornej Łužycy, ja ako wu-gnańc ze serbskego Chošebuskego wokrejsa do nim-skeje wosady blisko něntejš-nego Eisenhüttenstadta. Te-bje jo wjelgin boleło, až ja njejsom směl Serbam služyš. Pšedewšym ako pozdžejšy superintendent sy se pšecej zagronity cuł za ewangelske wosady *wobeju* Łužycowu. Ty sy šel k tomu general-nemu superintendentoju we Chošebuzu, kenž jo ze swo-jeju mocu celo zadorał, až njejsom směl se wrošiš do serbskeje wosady – a Twojo porokowanje a pšosenje jo było podermo.

We tych dnjach smej se teke tšošku cybałej: Ty sy mě „pšikazał“ se pšesedliš do

Gorneje Łužyce do tamneje serbskeje wosady, ja pak njejsom poslušny był a Dolnej Łužycy zwěrný wostał. Snaž som zakuwał, až moja gožina we domowni hyšći do smjer-ši pšižo. A wona jo pšišla!

Mej smej moje serbske prjatkowanja, wosebje za to koncipowane, na pask bralej a Ty sy z nimi po Dolnej Łužycy jězdził, aby z nimi wabił we našych wosadach za serb-sku namšu. Ale naše wosady su dalej spali ...

Mjazy nama jo było wěste, až Ty bužoš prjatkowaš na mojom zakopowanju, lěc-rownož sy wo pěš lět staršy wote mnjo. Ale ako som za-wuslyšał, až sy sebje we wu-sokej starobje hyšći nowe awto kupił, som wěžeł: Ty sy hyšći wjelgin „fit“.

Smej mělej teke naju po-tajmstwa; měnim, až Tebje njezranim, powědam-li pit-šku z teje šatule. Wobej smej

kšajžu požedałej, až nad rowom njedej stojaš 1999, ale 2000. To jo se nama ra-žiło. Ale njejo se ražiła žedna swajžba mjazy naju žišimi; to sy Ty wjelgin woblutował.

Ty sy měł ned po wojnje bliske kontakty do českich bratšow a mě zapšěgnuł do Tvojich procowanjow. Z togo su wuskocyli widobne rezultaty.

Poľnej nažeje smej jělej raz do Barlinja, aby sebje wupšosylej wot Seigewas-dera dowolnosć za serbske prjatkowanja werozgłosu. Za-stojniki togo tencas w NDR nejwušego amta za cerk-wine pšašanja su nama zymnje wotegronili, až woni njejsu kompetentne za ten problem.

„Žo ga dejmej se wobro-šiš?“

To njejsu wěželi ...

Debu hyšći pisaš wo tom, až teke naju familiji stej ➔

Chowanje sup. Wirtha na Michałskim pohrjebnišću w Budyšinje Foće: M. Bulank

sebjě blisko bylejš; až Ty sy nas rady gospodował na Twojej farje; až wjele šóploty smy nazgonili z Tvojich statkow a słow. Snaž to nikogo njezajmujo, togodla wopše-

stanjom. Ja som rady ze swojemu familiju jězdził na waše cerkwine dny a som směl was postrowiš w maminej rěcy.

Ty a ja njejsmej kšělej, aby naju raz woplakowali. Ale

pšed Tobu zechylim swoju staru głowu we cesćownosći.

Zaplaś Bog Tebje, luby bratš Wirth, za wšykno, což sy wugbał za Dolnu Łužycu, což smy dobrego nazgonili

wot Tebje we mojej familiji. Spi něnto w Božem měrje – a cakaj na mnjo!

*Twój **Herbert Nowak***

(Dalše spominanja na sup. Wirtha wozjewimy w přichodnym čisle.)

Krajna synoda (kónc)

Rozprawa krajno-cyrkwinskeho zarjada

Loni sym na tutym městnje głowne dypki tuteje wobšěrnej rozprawy napisał. Džen-sa chcu někotre mysle z njeje zdžělić.

Nastupajo nabožinsku wučbu so zwěsći, zo so konstruktivnje džěla ze zastupjermi šulstwa, starši pak husto hišće nazhonjeja spjećowanje. Na mnohich šulach so do započatka 1. a 5. lětnika ewangelska nabožina lědma abo scyła njeředstaja. Anticyrkwinskeho stejišća dla někotre šulske wjednistwa a wučerjo jenož na čišć starších abo cyrkwe tutón předmjet zaplanuja, a to potom hišće na njepríjomnych, pózdnych popołdnišich hodžinach. Při wšěch njedostatkach mamy pak tež wučerstwo, kotrež zaplanuje tutón předmjet kruće do šulskeho wotběha a ma dobry zwisk k cirkwinskim sobudželaćerjam.

Džěło z młodostnymi orientuje so wosebje na misionariske a socialne polo. Tež přiběraca namoc mjez młodostnymi dótka so tutoho džěla. Dalekublanja k temje wobchada z tajkimi młodostnymi njesu přenje plody. Alarměrowacy je signal, zo woteběra dowěra młodostnych do demokratiskich strukturow. Dyrbimy na to džiwać, zo zapřijaja so bóle do cirkwinskeho žiwjenja.

Wo dušepastyrskéj službě so pisa: Zdžěla skorža fararki a fararjo, zo požada mjenje wosadnych dušepastyrsku službu. Je to spóźiwne, dokelž je potrjeba za njej w towaršnosći w poslednich lětach jara rostla. Na druhej stronje maja duše-

pastyrjo přez strukturnu reformu mjenje časa, a pola cirkwinskich sobudželaćerjow jewi so w rosćacej měrje přenapinanje. Zo dyrbi so kóždy napinać, je wšak samozrozumliwe. Měnju, zo dyrbimy zhromadnje přemyslować, kak móhli dušepastyrjow bóle podpěrać, zo bychy za tute wažne džělo a za wopyty wjace chwile měli. W diskusiji wo tutym dypku sym synodže wo našim džěle w Serbach rozprawjał.

Nastupajo ewangelizaciju zhonimy, zo dyrbja stawy a sobudželaćerjo so wukmanić, wjele samozrozumliwišo, jasnišo a jednorišo rěćeć wo tym, što nas křesćanow njese, nas wobdawa, wjedže a wosprawni: Chrystus.

W sakskim pozawnym misionstwie trubi 6 800 dujerkow a dujerkow, kotřiž w 473 chórach zwučuja a wustupuja. Zwjeselaca je tež ličba wobdželnikow při eforalnych zeńdženjach kuren-dow a cirkwinskich chórow.

Nadwosadne služby, zarjadowanja a społnomócnjeni

móhli so hišće bóle do wosadneho žiwjenja zapřijeć. Jich kompetentnosć we wosebitych prašenjach pomha problemy rozrisać.

W Lipsku studuje tuchwilu 60 žonow a 84 muži. 1999 bě tam 15 nowačkow, 39 studentow zloža přenje teologiske pruwowanje. Nowy ewangelski studijny dom w Lipsku je so derje přiwažal. Wón bu 13. oktobra 1997 poswjećeny, sydom mėsacow pozdžišo tež kapala.

Něhdyši pastoralny koleg w Krummenhennersdorfje je do Mišna přechahnył a so derje zažiwił w susodstwie ewangelskeje akademije na dworje něhdyšeho klóštra swj. Afry.

Wěste ćeže ma wysoka šula za cirkwinsku hudźbu w Drježdžanach, dokelž widža hudźbnje zajimowani młodostni mało šansow, sebi jako kantorjo eksistencu založić.

Ewangelske gymnazije, srjedźne a zakladne šule so derje přijimuju a wuwijaju, tež srjedźna šula w Husce. Zdžěla tež na tajkich šulach wocuzbnjenje mjez cyrkwu a šulstwom ze socialistiskeho

časa sem dale traje. Na přikład wobsteji kolegij na Křižnym gymnaziju w Drježdžanach z 62 wučerjow, ale jenož 20 z nich přisłušeja cyrkwi.

Za „Chlěb za swět“ je so při 40. zběrce nazběrało 3,845 mio hr. W tutej ličbjě je tež 30 000 hr, kotrež je akcija „Wosuškowy pjenježk“ 500 sakskich pjekarjow wunjesla. Hač do 30.9.1999 je so 61 380 hr za „Nadžiju za wuchodnu Europu“ nazběrało. Wyše toho je so přerěznje wob lěto 535 550 hr wot wosadow a 976 000 hr wot akciskich skupinow dario do srjedźneje a wuchodneje Europy. Tomu přidružaja so hišće wěcne dary. Přeco hišće organizuja so transporty do Rumunskeje. Krajnocyrkwinski zarjad je 1. februara 1993 zahajił akciju „Ewangelska partnerska pomoc“. Z toho časa je so nazběrało nimale 5 mio hr. Dochody z cirkwinskich dawkow wunjesechu 106 758 mio hr je to 1,17% wjace hač 1997. Dochody z cirkwinskich pjenjez ležachu wo 2,96% wyše hač 1997 a wunjesechu wjace hač 20 mio hr. Wot 993 833

sobustawow cirkwje dyrbjeli 84% tute pjenjezy płaćić, ale jenož 60% su to činili. Při tym wostanu tute pjenjezy dospołnje we wosadže.

Po artiklu 14 cirkwinskeho zrěćenja přisteji krajnej cirkwi wot stata na 1. 1999 27,35 mio hr a wot EKD přindže jako finančne wurunanje 100,62 mio hriwnow. Přez tute dochody njebě trjeba wzać planowany kredit we wysokosći 8,84 mio hr. ➔

Prezidij synody, wot lěwa: Dorothea Kutter, prezidentka Gudrun Lindner, viceprezident sup. Thomas Küttler, Rolf Siegel

Foto: S. Giersch

Nastupajo twarstwo so zdželi, zo móže so wuchowanje cyrkwinskih twarow jenož poradzić, hdyž wužiwa so wšě možnosće wobdželenja a podpěry zjawnosće na twarskim namrěwstwje. Husto spožča runje cyrkwe městam a wsam swój wosebity raz. Wudał je so druhi zwjazk „Twarstwo w ew.-luth. krajnej cyrkwi Sakskeje“. Dale so přihotuje wustajeńca „Cyrkwinski twar w ew.-luth. krajnej cyrkwi Sakskeje 2000 lět po Chrystusu“, kotraž budže so w Bonnje, Šwikawje, Pěrnje, Žitawje a w Drježdžanach pokazać. EKD je wutworila „Załožbu za wuchowanje cyrkwinskih twarskich pomnikow w Němskej“. Wona zasluži sej našu podpěru, dokelž budže to wulki a dołhodobny projekt. W decembru 1999 wotzamkny so rekonstrukcija krajnocyrkwinskeho zarjada w Drježdžanach. Přez kriminelné skutki je so w lětach 1993–98 na cyrkwinskih kublach načiniła škoda we wysokosći 1,4 mio. hr. Škitné naprawy maja so dale polěpšić.

Nastupajo personalne městna so praji, zo su wobsadžene 566 farske 100%-městna, 44 farske 75%-městna, 63 farske 50%-městna a 27 superintendentne městna. K tomu přirědźe 93 farskich městnow w nadwosadneje a krajnocyrkwinskej službě. Z nich je 63 w chorownjach, jastwach, šulach a pola policije. Tu so bjezposrědne wosadne džěło podpěra. Zbytnych 30 farskich městnow rozdźěluje so na předarski seminar, fachowe šule, dušepastyrski institut, teologisko-pedagogiski institut, akademiju, wukubłanje dorosćenych atd.

Hospodarski plan na lěto 2000

Wón schwali so we wysokosći nimale 268,7 mio hr. Hladajo na plan za lěto 1999 je to někak 100 000 hr mjenje. Někak 70% dochodow přirědźe zaso direktnje do wosa-

dow a do eforijow a někak 30% je zaso za nadwosadne džěło, za krajnocyrkwinski zarjad a za cyrkwinske wjednistwo předwidžane.

Zakoń wo znowa-rjadowanju eforijow

Synodze předpołożeny načisk zakonja njeje so schwalił. Zakon předwidžeše jenož hišće 23 eforijow město dotah 33. Z tym dyrjachu so přeměnenja na wosadneje runinje dale wjesć na eforijowej runinje. W nalěcu zhotowjeny načisk zakonja je so 13.9.1999 do eforijow posłał, zo bych so swoje měnjenje prajili. Wothłosy běchu jara wšelakore. Synoda je so intensiwnje zaběrała z tutym zakonjom, ale hižo přenje čitanje njeje so móhlo dokončić. Tak wostanje hišće něšto časa, pytać za pućom, kiž móže wjetšina synody sobu njeseć.

Augsburgski dokument

Njedzelu na reformaciskim swjedženju je so w Augsburgu podpisał wot katolskeho Sekretariata za jednotu křesćanow a wot Lutherskeho swětowego zwjazka dokument k zhromadnemu stejišću. Biskop Kreß přednjese synodze swoje stejišće a praji, zo je 30lětné zhromadne prócowanje wo dorozumjenje w zakladnych wěroscach našeje wěry wěste wotzamknjenje docpěło. Wběhu 482 lět wot woneho 31. oktobra 1517 sem je to dzeń bjez přikłada w poměrje mjez wobemaj cyrkwjomaj. Derje, zo so nětko tež jako cyrkwi mjez sobu připóznawatej. Při wšěch dale wobstejacych rozdźělach móžeja so dobre ekumeniske počahy dale wuwijać, a to je w našim daloko sekularizowanym swěće tež jara nuzne.

Biskop wutrobnje přeprósy sotry a bratrow katolskeje wěry na swjećenje Božeho wotkazanja a by jara witał, hdyž bych so móhli tež naši wěriwi sobu swjećić sakrament eucharistije w katolskej

cyrkwi. To je wažny přichodny krok.

Katolski farar dr. Michael Ulrich je w swojim postrownym słowje w mjenje biskopa Reinelta tutón wažny podawk hódnoćił a na to skedźbnił, zo njeměl so wón nadhódnoćić, ale tež nic podhódnoćić.

Njedzelski měř

Schwalilo je so słowo k njedzelskemu měreju, w kotrymž so synoda wšěm džakuje, kotřiž so přečiwo zběhnjenju njedzelskeho měra wupraja. Synoda namołwja politika-

rjow wšěch stronow w našim kraju so dale zasadźeć za škit njedzele, dokelž je njedzelski měř jara drohotne kubło našeje towaršnosće, kotraž njeměło so spuścić. Wosady so namołwjeja rozjimać temu třećeje kaznje w skupinach a kruhach.

Pjatk mějachmy biskopa Davida Strobela wot ew.-luth. Northeastern Pennsylvania Synod w USA jako hosća. Wón nam praji, zo z mnohimi dobrymi začiscemi a nazhonjenjemi w našej krajnej cyrkwi dom pojědže.

Handrij Wirth

Jakubec swójbný row

Row Jakubec swójby na Tuchorskim pohřebnišću w Budyšinje

Foto: T.M.

Derje hladany je row swójby Jakubec na Tuchorskim pohřebnišću w Budyšinje. Tu wotpočuja farar Ernst Bohuwěr Jakub (1800–1854), jeho mandželska Awgusta Jakubowa, rodź. Fischerec (1807–1897), džowka Ema Jakubec (1835–1909) a syn dr. Jan Jakub (1849–1913).

Ernst Bohuwěr Jakub bě farar Michałskeje wosady w Budyšinje a wulki spěchowar serbskich naležnosćow. Mjez druhim založi a nawjedowaše konferencu serbskich duchownych, serbske kandidatske towarstwo a serbske kemše w Drježdžanach. Spisa wjacore serbske knihi a bě zapóslanc Sakskeho krajneho sejma. Byrnjež němsku mandželsku z Drjež-

džan měl, wotroscěchu jeho pjeć džěci w serbskim duchu a zasadźowachu so čas žiwjenja za narodne naležnosće. Syn Jurij sta so znaty serbski farar w Njeswaćidle, syn Jan gymnazialny profesor a kublar kralowskich princow w Drježdžanach. Džowka Wjanka wuda so na słownikarja Křesćana Bohuwěra Pfula a džowka Lydija na fararja Jurja Arnošta Wanaka, kotryž skutkowaše w Kotecach a Wóslinku. Njewudata džowka Ema bydleše pola bratra na farje w Njeswaćidle a nawjedowaše wosadne towarstwo serbskich žonow.

Farar Ernst Bohuwěr Jakub je so před 200 lětami, dnja 16. februara 1800, w Budyšinje narodźił. **T.M.**

Powěsće

Njeswačidlo. Dołhe lěta hižo porjeńšuje nam wosadny pozawnowy chór swjedźenske Bože služby na wysokich swjatych dnjach. Su to zwjetša młodzi ludźo, kiž na to wašnje nahladny džěl swojeho swobodneho časa Božej česći wěnuja. Runje tak chwalobne pak je dalše wašnje, kiž je so tu zadomiło. Je to hudźenje hodownych kěrlušow po wšěch wsach wosady. Tak su w adwentskim času kóždy kónc tydźenja po puću. Hižo daleko do časa so wjesnjenjo naprašuja, hdy dujerjo přińdu. Za wěriwego čłowjeka je to stajnje dušu hnujaca chwila, tute staroznate zynki na nawsy we wječornym swětle hodownje wupyšnych domow slyšeć. Dujerjo wšak bychu witali, hdy bychu so ludźo k słuchanju bóle w jich bliskosći zhromadźili. W tajkej wuskej zhromadnosći bychu skerje zjawne připóznace swojeje njesebičnej prócy widěli. **A. Grofa**

Bernstadt. W starobje 73 lět je patoržicu zemřel tudyši farar n. w. Eberhard Malink. Wón bě so 1926 w Jamnom pola Klětnoho narodźił jako syn lékarja a wnučk Klětnjanskeho serbskeho fararja Frie-

dricha Malinka. Bě polštwarda lětdžesatka z duchownym, wot 1955 w Dołhej Boršči, potom wot 1968 w Bernstadće za Lubijom.

Budyšin. Božu nóc patoržicu dapołdnja na Michalskej farje wopyta 29 kemšerjow ze šěsć wosadow. Přédowaše sup. Siegfried Albert.

Choćebuz. Delnjoserbske hodowne kemše swjećachu so z 80 wobdźělnikami přeni džen hód w Klósterskej cyrkwi. Přédowaše farar Helmut Hupac z Korjenja. Hodowne kěrlušy zanjesechu spěwarki chóra „Lužyca“.

Drježdźany. Ewangelske cyrkwe w Sakskej zhubichu w minjenych lětach pječinu svojich sobustawow. 1996 mějachu 1,36 mio., 1999 hišće 1,09 mio. člonow. Tuchwilu přisłuša 24,1 procent wobydlerstwa Sakskej ewangelskej cyrkwi. Ličba křćeńcow w sakskich ewangelskich cyrkwach je wo 300 na 7 612 stupala.

Bluń. Na dnju Třoch kralow woswjeći Helmut Kurjo swoje 65. narodniny. Daleko přez mjezy swojeje wosady je wón znaty jako wěriwy křesćan, swěrný Serb a posledni braška Wojerowskich kónčin. 120 kwasow je dohromady nawjedował. Wutrajnje so prócuje młódsim zašćepić lubosć k serbskim wašnjam. Redakcija Pomhaj Bóh sćele swojemu čitarjej zapozdžene zbožopřeća.

Katowice. Ewangelski časopis „Myśl Protestantka“ č. 2/1999 spomina na jubileje ewangelskich Serbow w léce 1999. Hódnoćitej so wuznam 250. rōčnicy založenja Serbskeho přédarskeho towarstwa we Wittenbergu a 450. posmjertniny reformatora Jana Brězana. Wróćo zhladujo spomni so na jubilej k česći Jakubicy a jeho přeložka Noweho zakonja w léce 1998.

Budestecy. Na dnju 100. narodnin Božidara Šěcy spominaše 15. januara při jeho rowje na polsta Serbow a Němcow na tutoho serb-

skeho wučerja a wuznamneho domizniskeho slědžerja. Serbske słowa porěča předsyda Mačicy Serbskeje dr. Völkel.

Přeprošujemy

06.2. – 5. njedźela po Třoch kralach

10.00 hodź. kemše w Budyšinje na Michalskej farje (sup. Albert)

11.45 hodź. nutrnosť w rozhłosu (sup. Albert)

13.30 hodź. kemše z Božim wotkazanjom w Budestecach (sup. Albert)

10.2. – štwórtk

14.00 hodź. wosadne popołdnje w Delnim Wujězdze (sup. Albert)

12.2. – sobota

14.00 hodź. wosadne popołdnje w Bukecach (sup. Albert)

13.2. – poslednja njedźela po Třoch kralach

9.30 hodź. kemše w Barće (sup. Albert)

14.00 hodź. wosadne popołdnje w Njeswačidle (sup. Albert)

15.2. – wutora

15.30 hodź. wosadne popołdnje w Nowym Měsće (sup. Albert)

17.2. – štwórtk

14.00 hodź. wosadne popołdnje w Bělej Wodze (sup. Albert)

20.2. – 3. njedźela do póstneho časa

11.45 hodź. nutrnosť w rozhłosu (farar Malink)

21.2. – pōndźela

9.30 hodź. kublanski džen w Budyšinje na Michalskej farje

23.2. – srjeda

15.00 hodź. wosadne popołdnje we Wochozach (sup. Albert)

05.3. – njedźela do póstneho časa

10.00 hodź. kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje na Michalskej farje (sup. Albert)

11.45 hodź. nutrnosť w rozhłosu (sup. Albert)

13.30 hodź. kemše w Budestecach (sup. Albert)

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow

WUDAWAČELEJ: Serbski wosadny zwjazk, Jerjowa/Heringstraße 15, 02625 Budyšin/Bautzen; Serbske ewangelske towarstwo z. t., Čornobohska/Czornebohstraße 12, 02625 Budyšin/Bautzen

HŁOWNY REDAKTOR: Superintendent Siegfried Albert, Jerjowa/Heringstraße 15, 02625 Budyšin/Bautzen (tel./fax: 03591/481280)

ZAMOLWITA REDAKTORKA: Trudla Malinkowa, Goethowa/Goethestraße 40, 02625 Budyšin/Bautzen (tel./fax: 03591/600711)

ČÍSĆ: Serbska čišćernja

ZHOTOWJENJE A ROZŠĚRJENJE: Ludowe nakładnistwo Domowina

PŘINOŠKI A DARY: Serbske ewangelske towarstwo, Konto-Nr. 1000 083 167, Kreissparkasse Bautzen, BLZ 855 500 00

POMHAJ BÓH wuchadza měsacnje. Spěchuje so wot Založby za serbski lud. Lětny abonement płaći 16 hriwnow.